

ABONAMENTS

Barcelona, Guàrdia i Territoris de la República	1000
Amèrica i Portugal, Ultramar	1200
Països catalans, id.	1800
Altres països, id.	2000

DIARI D'AVISOS I NOTÍCIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CORTS CATALANES, 580, pral.—Tel. 11480

BARCELONA

TALLERS D'IMPREMTA:
BARBARA, 11 i 13.—TELEFON 19603"—SORTIU, MARE; NO
ES PAS CERT QUE SI-
GUIN RUSSOS."

CRONICA

La mà allargada

El missatge de Nadal del cardenal Verdier, arquebisbe de París, ha produït, a les esferes no solament religioses, sinó polítiques de França una profunda emoció. En realitat, aquesta emoció és justificada, perquè el gest del cardenal Verdier, i la citació textual que ell fa en la seva lletra pastoral de mots del Papa vénen a marcar un canvi d'orientació, d'incalculables conseqüències, en la política del Vaticà. El cardenal Verdier, en el seu escrit, recull, amb certes reserves, i emparat amb l'autoritat del Pontífex Romà, la mà que havia estat allargada als catòlics francesos pels dirigents del Partit Comunista, i declara la bona disposició de l'Església per a col·laborar, amb els partits obrers, amb finalitats purament humanitàries, a millorar la situació dels treballadors i garantir els drets indeclinables de l'home.

Conseqüència lògica d'aquest escrit episcopal, els comunistes francesos, per boca de Maurice Thorez i Jacques Duclos, líders destacats del partit, declaren estar disposats a treballar conjuntament, a profit del poble i de la democràcia, amb les joventuts catòliques i amb els Sindicats confessionals, en el si de les grans organitzacions obreres, com la C. G. T. I, contra aquells marxistes o esquerristes que s'escaçen d'una tal promiscuitat, asseguren que, sense cedir en res de llur laïcisme ni renunciar els catòlics a llur espiritualisme religiós, podien col·laborar lleialment uns i altres i destruir la barrera de reïels i preveïcions que els separava.

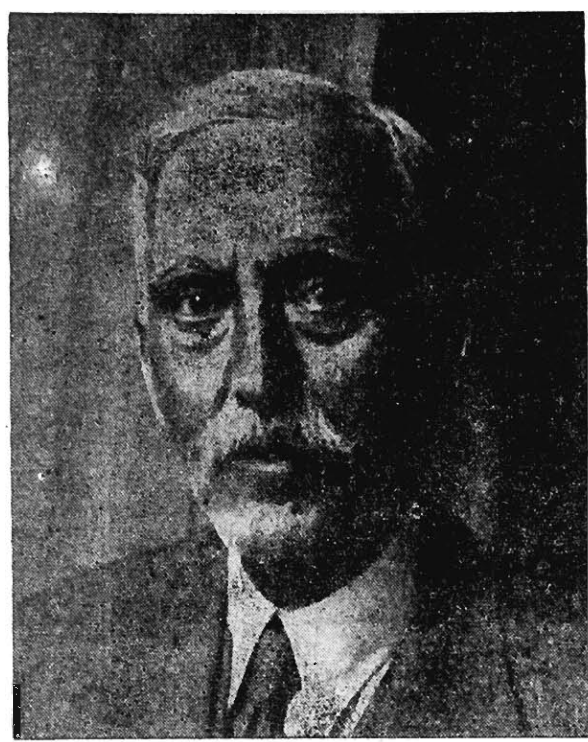
Aquest canvi de front de la política vaticana vol dir alguna cosa. No pas únicament que les circumstàncies especials de França aconsellen Pius XI de repetir el gest famós de Lleó XIII, quan autoritzà els catòlics francesos a col·laborar amb la República laica, i donà així un cop de mort a l'integrisme reaccionari i monàrquic. Potser l'exemple dolorós i continuat de l'Alemanya nazi i la Itàlia feixista han fet adonar els polítics vaticans que era més perillós per a la religió, al capdavant, el règim de tirania que el de llibertat. Potser, després d'haver encofetat la criminal aventura facciosa d'Espanya i trames el cardenal Segura per a beneir els assassins de Guernica i de Madrid, el Sant Pare s'adona de la contradicció flagrant que existeix entre les doctrines de Crist i la política d'ajut a les tiranies que volen retornar el món als temps més ignominiosos de la Història i imposar als homes la uniformitat dels pensaments i els ideals.

Si aquest canvi de front iniciat per la lletra pastoral del cardenal Verdier és seguit en tots els aspectes, potser encara la causa de l'Església Catòlica se salvarà de la ruïna on s'estentava a dur-la els homes que volien lligar-la a totes les dictadures i a totes les agressions. Crist està, avui com fa vint segles, al costat dels humils i no dels poderosos, entre el poble, d'on sortia, i no pas entre els mercenaris romans que el turmentaven o entre els sacerdots venals que els condemnaven a mort. En acceptar la mà allargada per les organitzacions obreres que militen a l'extrema esquerra de la política, l'Església reivindica l'heretatge de Crist. Missatge de Nadal, l'escrit del cardenal Verdier és un guany considerable per a la causa de les Democràcies.

Ahir al matí va ésser executada la sentència d'eterna condemna 'Radio Nacional'

Ahir al matí a Montjuïc, va ésser executada la sentència dictada pel Tribunal d'Espionatge de Catalunya contra els tres responsables en el procés d'alta traïció de la Radio Nacional d'aquesta ciutat.

L'aniversari de la mort del Primer President de Catalunya, Francesc Macià

Avui, en complir-se el quart aniversari de la mort de Francesc Macià, les efemèrides de la història patria tan indolublement lligades amb el que fou primer President dels catalans, ens semblen llunyanes. La República, la Generalitat restaurada, el reconeixement de l'Estatut de Catalunya, tornaren als catalans la seva personalitat gràcies al fervor patriòtic que va saber desvetllar el gran patriota desaparegut. Llunyans, per culpa de les inquietuds de l'hora present, que ens fa oblidar una mica el passat perquè puguem adonar-nos millor d'un present en el qual tot perilla; però properes i immediates perquè encara ressonen en el nostre interior les paraules de Macià, que ens recorden sempre el deure de defensar allò que ens trobem defensant, la nostra personalitat col·lectiva, el nostre idioma, l'impuls renovador que forma part de la naturalesa mateixa del nostre poble. Si no corporalment, espiritualment Macià és al costat nostre. Defensem quelcom que ell téia sempre al cor i als llavis, Catalunya. Si haguéssim de comparèixer davant seu perquè jutgés els nostres actes, no fariem humilment, en senyal de veneració i respecte, però amb la consciència tranquil·la, segurs que ens aprovaria perquè hem lluitat i tenim arrelat al cor el propòsit de seguir lluitant per allò que ell va estimar i per allò mateix que ell havia defensat sense claudicacions ni equívocs. El catalanisme es troba avui a les trinxeres, terres d'Espanya caïda, per a contenir l'invasor estranger i el militar superbios i despòtic, el qual, si tractant-se d'Espanya s'accontentaria amb subjugar-la, s'ha proposat, en la seva follia bèl·lica destruir de soca arrel Catalunya, i dispersar els seus fills com ha fet el nazisme amb els jueus a Alemanya i com els militars espanyols rebels proven de fer a Euzkadi. Catalunya no morirà ni els catalans seran dispersats perquè alena en els seus cors l'esperit que hi infongueren els apòstols del catalanisme i el fill de la llama incextingible amb què Francesc Macià va llançar-los a la realització de les llibertats polítiques.

En aquesta hora no volem ésser altra cosa que catalans, ni hem d'escollir altres consignes que les que ens dicta el nostre catalanisme, personificat avui en la figura de Lluís Companys, l'actual President de Catalunya. Actem amb cor i amb el món. Ésser català vol dir quelcom més que haver nascut a Catalunya. Vol dir lluitar contra el feixisme i ésser enemic declarat de tota tirania, i vol dir, encara, ésser fill d'un poble que ha defensat i defensarà amb més brío que cap altre el dret d'ésser amo del seu destí.

En avar a disposar avui uns flors davant la tomba del primer President de Catalunya, li renovem la nostra promesa de lluitar per allò que ell va estimar més: la llibertat de la nostra patria.

ACCIO CATALANA REPUBLICANA

L'homenatge a la memòria de Francesc Macià

El Consell Executiu d'Acció Catalana Republicana assistirà avui, a les dotze del migdia, a l'homenatge que el poble de Catalunya ret a la memòria del que fou primer President de la Generalitat restaurada, Francesc Macià i Llussà, i prega a tots els militants del partit que es reunixin a la Plaça de la Fe, del Cementiri Nou, per a associar-se a l'acte. (Segueix a la pàgina 3)

La inauguració de la temporada del Teatre Català de la Comèdia

Avui passada va tenir lloc la inauguració oficial de la temporada del Teatre Català de la Comèdia. El vell Poliorama s'ha convertit, al capdavant, en l'escena oficial del teatre català, i la intervenció de la Generalitat i l'Ajuntament assegura una garantia d'honestat artística i de patriotisme en l'orientació a seguir, que confiem haurà de donar fruits ben aviat.

En la primera funció de la temporada fou retut homenatge a Guimerà, el patriarca de la nostra escena, amb la reposició d'una de les seves obres de l'època romàntica: "Rei i monjo". Els versos llamejants i les passions encensades d'aquells personatges medievals prenen avui, en la solennitat de la inauguració, un nou valor d'humanitat. Cal dir que la companyia que dirigeix Enric Borràs donà una interpretació brillant al drama de Guimerà, i que, tant el gran actor, en el rol central, com Maria Vila, Pius Daví, Laura Boyer i els altres intèrprets, posaren vibració i entusiasme en llurs papers.

Un públic selecte i nombros assistí a la representació. En diverses il·lotes i localitats veïen el President Companys, que fou acollit i acompanyat amb aplaudiments entusiastes i les notes d'"Els Segadors"; els con-

sellors de la Generalitat senyors Pi i Suñer i Sbert; l'alcalde de Barcelona, senyor Hilari Salvador; els sots-secretaris de Justícia, Presidència i Cultura, senyors Ragasol, Roureda i Fontana; el president de l'Audència, senyor Andreu Abelló, i moltes altres personalitats de la política, la literatura i les arts.

El conflicte polític a Egipte

Es tracta que al rei no li agraden les camises blaves

El Caire, 24. — El Comitè executiu del partit, wafdistes ha concedit al primer ministre, Nafas Bahá, plena llibertat d'acció per a les negociacions que ha de celebrar amb el monarca, a fi de solucionar el conflicte entre la cort i el Govern. Simultàniament s'ha prohibit a tots els membres del partit participar en el Govern contra el desig d'aquest. Respecte a l'organització dels "Camises blaves" que defensa, el primer ministre, en dissolució dels quals demana el monarca, sembla que els wafdistes estan disposats a fer certes condicions, la qual cosa feu desistir el monarca de prendre decisions extremes. Anglaterra segueix intentant la mediació. — Fabra.

La lluita al front de Llevant

Han estat rebutjats tots els contraatacs amb grans pèrdues per a l'enemic

Mantenim íntegrament les posicions conquistades. — Han quedat aïllats els dos nuclis facciosos que encara resisteixen a Terol

COMUNICATS OFICIALS

EXERCIT DE TERRA

Exèrcit de Llevant. — Al front exterior de Terol, molt allunyat de la capital, l'enemic ha reterat avui, amb la mateixa inutilitat i més nombre de baixes que els dies anteriors, els seus atacs per diferents indrets, en tots els quals ha estat enèrgicament rebutjat. S'ha caracteritzat per la seva major violència el combat disputat al Pico del Zorro, on la infanteria ha arribat a lluitar a l'arma blanca i amb bombes de mà. Tant així com als altres indrets continuem mantenint íntegres les posicions conquistades per nosaltres en iniciar l'ofensiva. L'enemic ha deixat gran nombre de cadàvers sobre el camp.

L'artilleria que acompanya l'atac als reduïts on, dins la plaça, resisteixen alguns nuclis de facciosos ha actuat avui intensament i ha aconseguit estrènyer més el setge i deixar aïllades les zones de resistència, que només són dues. Ha continuat l'evacuació de personal civil, així com la captura de combatents que van dispersos pel camp. La nostra aviació ha sortit a l'encontre de l'enemiga, que havia acudit a cooperar a l'atac del Pico del Zorro. El combat aeri que s'ha entaulat no ha tingut conseqüències per a cap de les dues parts. Les nostres esquadres han ametrallat després les concentracions faccioses de Bezas, Terriente i Valdeuena. Als altres fronts, sense novetats.

Com han estat portades a cap les operacions

Una nota del Ministeri de Defensa

Al Ministeri de Defensa Nacional ha estat facilitada la nota següent: Les operacions que acaba de realitzar l'Exèrcit de Llevant susciten, singularment fora d'Espanya, el comentari d'elements tècnics que no surten de llur astorament davant el desenvolupament i els resultats d'aquestes, sobre la forma i resultat de les quals el ministeri de Defensa Nacional es creu en el cas de consignar el que segueix:

L'Alt Comandament va considerar obtingut el grau de capacitat que calia per a efectuar l'ocupació de Terol, que constituïa una necessitat imperiosa, a fi de donar consistència a aquell front en l'aspecte defensiu i millorar les condicions de futures bases d'operacions.

El projecte requeria secret en el planejament i la preparació, i audàcia i rapidesa en l'execució. El planejament obligava a realitzar els estudis, preparacions i circulació d'ordres, reconeixements i circulació d'ordres preparatius dintre una reserva hermetica, i la preparació obligava, al seu torn, a concentrar mitjans i forces en nombre molt considerable amb gran rapidesa i secret absolut.

Aquestes condicions foren perfectament complertes. Es va mobilitar una gran massa d'homes i de mitjans de combat, la qual es va concentrar sense que l'enemic s'adonés de les nostres propòsits. La sorpresa estratègica i tàctica fou així aconseguida per complet, traduint-se en un gran estalvi de vides.

L'audàcia en l'execució aconseguint una velocitat de penetració similar a la que es demana en els exercicis europeus a llurs grans unitats.

Una Divisió aconseguida l'objectiu que se li havia assignat, a dotze quilòmetres de la seva base de sortida, abans de les tres hores d'iniciar l'atac. Dues columnes, partint de bases fronteres, a més de vint quilòmetres una de l'altra, avançaven en la direcció manada, trobant-se en el lloc previst i dintre el termini de temps que se'ls va fixar. Així, abans de les dotze hores de combat, les dues masses encarrigades d'executar el tancament, navien trencat el front enemic i havien avançat en una zona de cinc quilòmetres d'amplada per dos de profunditat, establint un sòlid contacte en el punt precís de sutura de fronts. El tot això solament amb tres-centes baixes, índex insignificant de desgastrament.

A l'amplíssima zona ocupada hi ha quatre pobles — Concul, San Blas, La Güera, Campillo —, a més de moltes masies, igualment ben fortificades. L'Exèrcit Popular, cercant les línies de menor resistència, va saber infiltrar-se amb la decisió que suposa avançar més de deu quilòmetres en camp enemic, deixant moltes resistències a rereguarda i als flancs per tal de reduir-les després. L'audàcia de Brunete i la pobresa de Belchite foren assolides conjuntament en una mateixa acció i per totes les forces executants.

Per a la deguda valoració d'aquest esforç, cal consignar que a Campillo es foren 200 presoners, entre ells cinc oficials, i una bateria del calibre 75, i que a Concul el nombre de presos passà de 150 i fou presa una altra bateria d'artilleria. Simultàniament amb la tallada de la comunicació de Terol i la seva zona, una altra columna atacà des del sud les línies enemigues, les trencà i orientà el seu avanç en direcció a la mitjana distància de Terol.

Les guarnicions del front passiu, responen a ordres del comandament, es llançaren a un coratós atac general, entre Campillo i Cerro Gordo, en una ininterrompuda línia ondulant de foc de més de noranta quilòmetres. Les velles posicions anaren calent a

TEROL A LES DUES DE LA TARDA

4.000 feixistes ferits trobats en un hospital

Front de Llevant, 24. — (dues arda). — (De l'enviat especial de Febus). — Els facciosos comencen a acusar el cop que suposa per a ells la pèrdua de Terol. Temen el desàrtic de què gallejaven davant de l'estranger. Es consideren incapaces per socórrer els escassos rebels que encara resisteixen a favor de l'angost carrer del cas de la ciutat vella i recorren a tota mena de trucs per tal de retardar el repte de l'Exèrcit Popular.

Ahí arribaven en el seu atreviment a invitar per ràdio els periodistes estrangers a visitar Terol. Sembla com si ignoressin que els periodistes estrangers ja s'han passejat pels carrers d'aquella capital aragonesa invitats pel nostre ministre de

Defensa. Començem el fet perquè ens planteja una curiositat: ¿per on pretendran els facciosos dur representants de la premsa estrangera a Terol? Com no sigui en avió i deixant-los caure en paracaigudes...

Es comprèn que si poguessin trametre alguna cosa als assetjats, els trametrien reforços i recursos; i aquests, encara que han tractat de trametre'ls, ja hem vist la sort que han tingut, i els resultats que se'ls han separat: fer el ridícul i perdre centenars i centenars d'homes, sense avançar una sola passa.

Quatre mil feixistes ferits han trobat, els nostres soldats en un hospital de Terol en fer la seva entrada a la ciutat. Els morts, per proporció, es calculen en més de quatre-cents. Els hospitalitzats segueixen rebent assistència dels seus propis facultatius sota la vigilància estreta dels nostres senyalers.

ES NORMALITZA LA VIDA

ARRIBEN A LA CIUTAT REPRESENTACIONS DEL BANC D'ESPAÑA, SANTITAT I TRIBUNAL SUPLENTE

La vida normal de la ciutat de Terol ha començat ja d'organitzar-se sota l'ègida de la República. Una representació del Banc d'Espanya — el seu sots-governador, senyor Zabala — i representants del Departament de Sanitat i del Tribunal Suprem, han arribat amb al objecte a aquesta ciutat. La representació del Tribunal Suprem l'ostenen els magistrats senyors Granados i Enjuto.

Tots aquests representants han quedat ja instal·lats en edificis de la zona urbana alliberada de la capital, per tal de posar en marxa les organitzacions de Justícia i Finances, així com per a atendre les necessitats d'indole sanitària, per haver-se aplegat a Terol alguns símptomes de malalties infeccioses.

(Segueix a la pàgina 4)

La manifestació de demà en homenatge a l'Exèrcit Popular

Al poble antifeixista de Catalunya

Els partits i les organitzacions sotsgnats, recollint l'entusiasme abundant del poble antifeixista, assabenten les masses populars que demà, a les deu del matí, tindrà lloc una grandiosa manifestació que traduirà llur exaltació i llurs anhels legítims de testimoniar al nostre gloriós Exèrcit Popular la seva adhesió fervorosa.

La necessitat de no paralitzar ni un moment les exigències indefugibles de la producció ha aconsellat ajornar la seva celebració fins aquest dia.

Estat Català, Esquerra Republicana de Catalunya, J. E. R. E. C., Acció Catalana Republicana, Confederació Nacional del Treball, Unió General de Treballadors, Partit Socialista Unificat de Catalunya, Federació Anarquista Ibèrica, Unió de Rabassaires, Joventuts Socialistes Unificades de Catalunya, Unió de Dones de Catalunya, Aliança Nacional de la Dona Jove, Socors Roig de Catalunya, "Mujeres Libres".

ACCIO CATALANA REPUBLICANA

LA MANIFESTACIÓ DE DEMÀ PER LA PRESA DE TEROL

Acció Catalana Republicana assistirà demà, diumenge, a la gran manifestació que, convocada per tots els partits i les organitzacions antifeixistes, tindrà lloc per tal de fer palès l'entusiasme del poble barceloní per la brillant victòria que l'Exèrcit Popular ha aconseguit a Terol. El Consell Executiu demana als seus afiliats que a dos quarts de deu es reunixin al davant de l'estatge social per tal d'ajuntar-se a la manifestació.

— El Socors Roig de Catalunya (Secció del S. R. I.) convoca tots els seus afiliats a la manifestació que tindrà lloc demà al matí.

Lloc de concentració, davant de l'estatge del passeig de Pi i Margall, 35, a les nou del matí.

— El Comitè executiu del C. A. D. C. I. invita tots els seus afiliats a la gran manifestació de demà, diumenge, a honor del nostre gloriós Exèrcit Popular, que d'una manera tan heroica lluita a tots els fronts d'Ibèria contra el feixisme internacional, en defensa de la llibertat d'homes i pobles. Lloc de reunió, al local del C. A. D. C. I., a les nou del matí.

— La Unió de Menestres i Professionals de Catalunya s'adhereix a la manifestació que se celebra demà, i ordena a tots els seus afiliats i simpatitzants que facin acte de presència a la manifestació per ésser un acte patriòtic i un deure de tot ciutadà contribuir a donar el màxim relleu a l'acte.

TERUEL-GUADALAJARA

Els facciosos i llurs simpatitzants, que fins fa poques hores negaven rotundament els èxits obtinguts per les tropes de la República al front de Llevant, comencen d'adonar-se ara del cop que els ha estat donat amb la presa de Terol. Es tot just ara que reflexionen sobre el capgirament de la situació militar que s'ha operat en una setmana i quan s'adonen del ridícul en què han caigut després d'haver fracassat en llurs projectes d'ofensiva fulminant anunciats a so de tabals i després de reconèixer-se impotents per a socórrer els assetjats de Terol i altres posicions que defensaven la ciutat del Baix Aragó que acaba d'ésser reincorporada a la República. Tal vegada la premsa italiana ha estat la primera que en el camp feixista va donar la seu d'alarma; traspuava de les informacions dels corresponents de guerra de la premsa feixista dirigida per Mussolini la temença del fracàs esdevingut més tard sense que, naturalment, arribés a acceptar-se que les tropes que comandava Aranda havien de resultar impotents per a socórrer els assetjats i delmades per les nostres forces. La premsa alemanya, pel seu cantó, s'ha vingut mostrant aquests dies influència per un malhumor objectivista, per la qual cosa no creiem que el fracàs rebel hagi produït gaire sorpresa en els medis militars alemanys, on, com es sabut, hi ha una gran oposició contra la que és anomenada "aventura espanyola". A França, la premsa de dretes, ha fet el mort. El triomf de les tropes republicanes és "ignorat" per la majoria dels òrgans de la premsa que fins ara han arribat al nostre poder. És la premsa del Front Popular Francès la que destaca la presa de Terol sense que la premsa de dreta s'atreveixi a desmentir-la d'altra manera que publicant en llocs secundaris els aïrosos comunicats de Franco.

Fa l'efecte que a darrera la cortina, tant a la rereguarda de Franco com en els medis estrangers on hom simpatitza amb ell, s'està jugant en aquests moments un drama seriós. El feixisme havia especulat massa amb les possibilitats dels rebels perquè no deixi d'adonar-se ara que hi ha una gran diferència entre considerar la guerra guanyada i l'haver de comprovar que hom té davant un exèrcit que passa amb gran facilitat a l'ofensiva i que quan ho fa la seva empremta esdevé irresistible. Els que a la rereguarda de Franco s'ho veien tot guanyat, deuen passar ara per uns moments d'amargura mentre que aquells altres que tenen motius per a considerar el seu alliberament llunyà, això és, la majoria del poble que falangistes i requetés tenen esclavitzat, deuen haver sospirat amb satisfacció i comprovar una vegada més que les bravates i els crims feixistes poden acabar-se més aviat del que semblava.

Considerem la desfeita de les tropes franquistes a Terol com un fet tan transcendental per a l'esdevenidor de la guerra com la desfeita italiana de Guadalajara. Si els rebels no aconseguïssin treure cap profit de llurs contraatacs, si la situació del front de Terol s'estabilitza o si continua millorant a favor nostre, és evident que les conseqüències d'aquest nou èxit republicà col·locaran els rebels davant llurs simpatitzants i comandaris en una situació tan poc agraïda que no fóra estrany que la guerra prengués un rumb del tot favorable a les armes republicanes. No és certament l'estancament dels rebels que cal esperar ara; els ha estat donada una línia molt dura; però el feixisme no pot reaccionar més que en feixisme, això és, prosseguint la política d'agressió que té per norma fins que se's travelli o fins que es descompongui. És això darrer que esperem nosaltres. Com? Quan? Mentre el gangsterisme internacional no sigui posat a rotlla no és possible respondre aquestes preguntes, i és precisament per això que la República cal que continuï imperforablement la seva obra sense que li manqui la cooperació del poble, que es troba ara més que mai identificat amb el Govern i amb l'Exèrcit, aquest exèrcit que a Terol ha escrit una pàgina tan gloriosa com la que va escriure a Guadalajara.

Vint diputats anglesos visitaran Espanya

Londres, 24. — Es confirma que amb motiu de les festes de Cap d'Any es traslladarà a l'Espanya republicana, per invitació del Govern espanyol, una comissió parlamentària anglesa composta d'uns vint diputats laboristes. — Fabra.

Al Tribunal d'Espionatge i Alta Traïció

Dues últimes penes contra uns atracadors

Pel Tribunal d'Espionatge de Barcelona s'ha dictat sentència en el sumari per atracament en el domicili del diputat a Cortes senyor Faustí Bellver, condemnant a Ferran Torres "El Argentinero" i a Agustí Martínez "El Tarrar" a la pena de mort; a Josep Maria Casassola "El Capità", a trenta anys d'interdicció; a Josep Muñoz, Dolores Romero i Lluís Peña Isla, dos anys a cadascun d'ells; i a sis anys i un dia a Concepció Casro Melja.

JUQUETES

JUGUETES

C.N.T.

CALL, 13, 13.
S.I.E.M.D. Madera Socializada

de Menestrals i Professionals de Catalunya

.....

I.—Que els leis i convenis que
len les relacions entre els
amics i la República.

.....

DIV—POSICIO DE LA U. M.
HANT EL DECRET DE
LECTIVITZACIONS.

.....

Conclusions

I.—Que el decret de collectivitzacions mentre sigui vigent a Catalunya, ha d'ésser acceptat íntegrament.

II.—L'experiència viscuda fins a l'ora actual demostra la insuficiència del sistema col·lectiu emprat en el

Meridiana

— QUE SERA...?

governament de la reraguarda. Cal, doncs, proclamar la llibertat de co-
rrer sota el control d'organismes res-
ponsables davant dels poders pú-
blics.

IV.— La necessitat d'augmentar la
producció nacional obliga a reposar

guerra, nacionalitzant-se la in-
dústria afectada pel Govern de Catalunya.

III.— Respecte integral a la

Meridiana

— QUE SERA...?

ries, sempre que siguin de reconeixement dels sentiments antifeixistes, ressaltant-los davant d'organismes institucionals per tècnics i professionals de les especialitats respectives.

V.—Es imprescindible fomentar les iniciatives personals i garantir tot l'esforç encaminat a crear indústries noves que ens alliberin de la tutela estrangera.

VI.—Cal tornar la confiança a la Cagada, amb el respecte a l'estatut de la Generalitat.

menys de quinze obrers col·laboradors.

IV.—Suspensió de tots agraupaments industrials que afecti la petita indústria i el petit comerç, respectant, la menestralia catalana i l'única excepció assenyalada al conciliu segona.

V.—Revisió de tots aquells elements que la gestió col·lectiva qualifica pels seus desmerits a favor de l'organisme de Govern que competents, perjudicant l'economia nostra, calia perjudicar a l'estranger.

ciutadania, l'establiment d'una jornada intensiva de treball en totes les indústries que siguin necessàries per al millorament de l'economia nacional i en profit de la guerra, adoptant, amb caràcter obligatori taxes en producció i atorgament de primes al treball, en relació a la jornada laboral, i l'exigència de responsabilitat als malversadors de l'economia del país.

VII.—Que el Consell d'Empresa de responsabilitat als seus dirigents organismes competents de justícia.

VII.—Regulació ràpida pel sobirans legislatius de Catalunya preceptes continguts en el "Compensacions socials" del de col·lectivitzacions.

III.—EXPOSICIO DE L'ORTICIO SEGUIDA PER LA DIR GENERAL DE TRANSPORTS GENERALITAT.

Conclusions

II.—Que cessin immediatament les requisicions d'automòbils, camions, camions-cisternes i altres vehicles i maquinàries que no afectin a unes necessitats essencials de guerra.

III.—Que siguin tornats tots els vehicles, camió o camioneta requeirits que no estiguin veritablement a l'acte de "guerra", i en altre cas, siguin indemnitzats a l'acte de què tinguin personalitat per a la guerra, o per la propietat o usufruit d'ella.

III.—Exigir responsabilitat

Sanmartí
anyos d'edat

Dolors, ger-
osep, Caro-
cosins i al-

etós record

a, desembre de 1937

Hitler reuneix els seus partidaris a la Cerveceria Löwenbrau de Munic

Munic, 24. — Com cada any, amb motiu de la festa de Nadal, el canceller Hitler s'ha reunit en un àpat de confraternitat amb els seus antics companys del partit nacional-socialista de Munic. L'acte ha tingut lloc a la històrica sala de Lowenbrau. Hi han assistit 1.300 milicians i individus del partit, que amb Hitler formaren l'avantguarda del moviment nacional-socialista.

Hitler, en un discurs que ha durat prop d'una hora, ha resumit la tasca realitzada fins ara per al restabliment de la potència alemanya, i ha fet un esbós de les tasques a realitzar en l'avenir. — Fabra

RUDOLF HESS HA PRONUNCIAT UN DISCURS PER RADIO

Munic. 24. — Rudolf Hess ha pronunciat aquest vespre un discurs per ràdio dirigit "a tots els alemanys del món", amb motiu de la nit de Nadal. Hess ha afirmat que el Tercer Reich

està animat d'un sentiment de pau.
sempre dintre de la securitat. A con-
tinuació ha afegit:

"Als altres països ningú no vol
tampoc la guerra. Aquest desig de pau
que hi ha entre el poble de les nacions
civilitzades és una de les més fortes

Seguiment parlà del programa d'acció per a l'any vinent, i diu que "intensificaran les relacions entre Alemanya i el germanisme a l'estranger".

El Reich continuarà sostenint relacions amistoses amb totes les nacions de bona voluntat. El Reich no deixarà de lluitar per la civilització i contra les manobres bolxevistes."

durant aquest any han mort a Espanya "en compliment d'un mandat internacional i per l'honor de la bandera alemanya".

Ha acabat el seu discurs saludan

LA NOVA CANCELLERIA EN CONS-
TRUCCIO A BERLIN S'ESFONDRA

Berlin, 24. — El ministeri de Propaganda anuncia que en l'esfondrament d'unes bastides de les obres en construcció de la nova Cancelleria, ha resultat lleugerament ferit un soldat obrer. — Fabra.

**Se'n va a passeig
una bastida en la**

qual no hi treballava
Hitler
Berlín, 24. — Les bastides que en

obers estaven construint davant dels edificis que hauran de constituir la nova Cancelleria del Reich, a la Wilhelmstrasse, prop del palau ocupat actualment per Hitler, s'han esfondrat parcialment aquest migdia.

Les eleccions roma

El Govern s'amaga
per ara els resultats

de la seva derrota

ha estat derrotat en unes eleccions generals. El gabinet que presideix Jorj di Tatarescu ha obtingut solament el 30 per 100 del total de vots de les eleccions fetes dilluns. Fins ara no s'ha publicat el resultat oficial de les eleccions amb tota seguretat, per

no influenciar les eleccions senatorials però en els cercles governamentals s'admet la derrota. La major sorpresa electoral fou que Cornesta Zelsa i l'organització feixista "La Guàrdia Ferro", obtinguessin el 10 per 100 dels vots, resultat assolit pel C.A.T., partit

que aspirava a regir els destins de Romania durant els pròxims quatre anys. El Front Cristià d'Octavian i professor Cuza obtingueren el 9 per 100, i els liberals dissidents de Brătianu, el 6 per 100.

La situació es presenta confusa perquè al costat del partit nacional-català, el més potent i el millor organitzat de l'oposició, apareixen personalitats de molt relleu que són indispensables per a la política romana.

Una opinió curiosa del en-
nador Borah

Creu que es pot protegir els súbdits americans atacats pel Japó.

pó sense fer la guerra

Washington, 24. — El senador B. Frank Russell ha condemnat l'exaltació manifestada per certs cercles americans a l'ocasió del dia de la independència, el que ell anomena "psicologia

guerra en una declaració a la premsa. "Tenim el dret i és el nostre deure protegir els nostres ciutadans establerts legalment a Xina i també els nostres legítims interessos, però creiem que podem fer-ho sense recórrer a la guerra, de manera pacífica i econòmica."

guerra i seuse esser-ni arrossegata.
i abra.

VALENCIA

En un combat aeri al camp de Sagunto, han estat abatuts dos trimotors facciosos

Sagunt, 24. — Aquest matí, a les 11'35, tres trimotors facciosos han intentat repetir les agressions que venen cometent contra la població. Han llançat nombroses bombes al sud del Castell, al costat oposat del poble. Durant el bombardeig s'han sentit dues potents explosions. La incursió ha durat 20 minuts, i els aparells han fugit en direcció al mar, amagats pels núvols baixos.

Els danys materials són d'escassa importància, i només s'ha hagut de lamentar 3 ferits lleus. Per referències particulars, sabem que els caces que han sortit immediatament i han entaulat combat amb els avions estrangers han aconseguit tornar-ne dos, un dels quals ha caigut sobre el mateix mont i l'altre, als voltants d'Estivella.

Les dues grans explosions que s'esmenten han estat degudes, per tant, a les de la càrrega dels trimotors bombats. Oficialment encara no s'ha pogut comprovar la notícia.

LA SUBSCRIPCIO NACIONAL PRO CAMPANYA D'IVERN 1.925.353'34 PESSETES
València, 24. — La subscripció nacional Pro Campany d'Ivern puja a la quantitat de 1.925.353'34 pessetes. Els darrers donatius rebuts corresponen a la Comissió Provincial d'Almeria, amb 13.614 pessetes; Jaen, 4.329'25, i València, 6.897'60.

ELS TRIBUNALS VALENCIANS ACTUEN
València, 24. — El Tribunal de Substitucions ha condemnat a la multa de 1.000 pessetes a Vicenç Quilès-Alexandre, per vendre determinats articles a preu abusiu.
També ha estat condemnat Vicenç Candia Pascual a la pena d'un any i sis mesos d'interdicció en un camp de treball pel delicte de desafecció al règim. També pel Tribunal d'Urgència ha estat condemnat Eduard Castelló Romea a la pena de quatre anys, onze mesos i vint-i-un dies i 2.000 pessetes de multa, per desafecció al règim.

EL FRONT ANTIFASCISTA DE CANARIES
València, 24. — El Comitè Executiu del Front Antifascista de Canaries ha remès al cap del Govern i al ministre de Defensa Nacional un telegrama que diu així:
"Ante magnífica gesta Ejército Popular incorporando Teruel auténtica España, este Frente Antifascista de Canarias felicita a V. E. calurosamente con inquebrantable convicción aplausamiento total fascismo invasor."

ANDALUSIA

Les forces de la República han ocupat dues importants posicions i han avançat alguns quilòmetres les línies

Front d'Andalusia, 24. — (De l'enviat especial de Febus). — En la darrera nit, forces republicanes, en una hàbil maniobra, s'apoderaren de dos turons de gran importància estratègica, i van reafirmar les nostres línies a l'avantguarda, en una profunditat de diversos quilòmetres prop d'Alberdin, sector de Jaén.

ACTIVITAT EN ELS SECTORS ANDALUSOS

Front d'Andalusia, 24. (De l'enviat especial de Febus). — L'Exèrcit d'Andalusia observa major activitat, encara que sense importància, a diversos sectors, debutant per tant a la iniciativa nostra. Ahir al vespre les forces republicanes van realitzar una incursió i atacaren amb bombes de mà algunes posicions de les proximitats de l'illa del Río, produint moltes baixes.

ARAGO

El día al llarg dels sectors de l'Est

Front de l'Est, 24. — De l'enviat especial de Febus. — La tranquil·litat és la nota dominant per aquests fronts. L'enemic no surt, i quan forçat per la necessitat dels rellevaments ho fa, topa sempre amb el foc que des dels nostres parapets li fa l'Exèrcit Republicà.

La calma als sectors de l'Alt Aragó, és absoluta, contribuint-hi el mal estat del terreny que, per causes del desglaç, es troba poc menys que intransitable. Tota la tasca de les tropes és concreta a les fortificacions. D'operacions, res. Ni un tret des d'Oca a Biescas, o sia en tota la línia des de la capital oscense a la frontera francesa.

Al sector centre alguna, molt poca, activitat bèl·lica. Duels d'artilleria per Sierra Alta, Villatuerta, Gracietta i Camí del Vedado, sense conseqüències per a les nostres tropes. No cal dir que tots els moviments de forces que s'adverteixen en el terreny enemic són batuts pels focs dels canons republicans, la qual cosa obliga els facciosos a la inactivitat. Les bateries rebels han disparat sobre Suelia Alta, constantment encertantment les peces lleials, que han aconseguit fer calar el foc agressor.

Des de Tardienta a la serra i pel Vedado, troteigs de fusell i ràfegues de metralladora amb poca intensitat. També alguns troteigs per la Fortiñada i posicions properes a l'Ebre, amb menys vivesa que en els darrers dies.

L'aviació no s'ha vist avui per aquesta zona, a causa de la forta boira, però diverses vegades s'ha sentit el ronc dels motors, sense que s'hagi pogut esbrinar si eren lleials o facciosos els aparells que produïen el soroll.

Front de l'Est, 24. — De l'enviat especial de Febus. — Menys activitat bèl·lica que altres dies. El termòmetre acusa alguna bonansa facilitant el desglaç i això ho aprofiten les nostres tropes per a reparar els desperfectes causats per la neu acumulada.

Al sector de Montfort la infanteria lleial ha hostilitzat durant l'enemic en totes les maniobres que ha intentat efectuar.

També al sector nord de Mediana, la nostra infanteria ha castigat els facciosos amb repetides ràfegues de metralladora quan pretenen portar a terme el rellevament dels parapets i trinxeres. Els facciosos ha realitzat durant la nit passada, alguns moviments de tropes reforçant posicions. Tot això ha estat observat per les tropes lleials, les quals han hostilitzat tantes vegades com els ha estat possible.

ASCENSOS PER LES OPERACIONS DE TEROL

El President de la República ha signat el següent Decret:
"Uno de los Jefes militares que con más entusiasmo, constancia, abnegación y fe han servido la causa del pueblo desde que estalló la sublevación, es el coronel de Artillería don Juan Hernández Sarabia. Sus relevantes servicios culminan en la preparación y dirección de las operaciones del Ejército de Levante, que él manda, y por las cuales nuestras tropas, en avance arrollador, han llegado a la ciudad de Teruel. Todo ello hace acreedor al referido Jefe a una recompensa excepcional."

En virtut de lo expòsit, de acord amb el Consell de Ministres i a proposta del ministre de Defensa Nacional, Vengo en ascender a general del Ejército al coronel de Artillería don Juan Hernández Sarabia.

Dado en València, a 24 de diciembre de 1937. — Manuel Azafra. — El ministro de Defensa Nacional, Indalecio Prieto.

A més, a l'assessor recompença, acordada en Consell, el ministre de Defensa Nacional, amb motiu de les operacions de Terol ha ascendit a coronel el tinent coronel d'Artilleria senyor Enrique Fernández Heredia; al d'Infanteria senyor Leopoldo Menéndez López; al d'Estat Major senyor Federico de la Iglesia Navarro i al d'Infanteria senyor Eduardo Sáenz Aznar.

I a tinent coronel el major d'Artilleria senyor Manuel Gallego Calatayud i al d'Enginyers senyor Sebastián Carrer Vilaseca.
Pel mateix motiu el ministre de Defensa Nacional ha proposat al de la Governació l'ascens del major de la Guàrdia Nacional senyor Juan Ibarrola Oruea.

El ministre de Defensa Nacional espera que el comandament li formularà noves propostes per a resoldre sobre elles.

DERIVACIONS DE LES ELECCIONS ROMANES

Bucarest, 24. — En virtut d'una nova interpretació de la llei electoral, el partit liberal i els grups que formaren amb ell el càrter electoral, obtindran 180 actes de diputat en lloc de les 150 que els corresponien amb a primera interpretació de l'esmentada llei. La Càmbra tindrà de 380 a 390 diputats.

El problema rau a saber si els llocs s'han de distribuir sobre la base dels resultats provincials o proporcionalment al nombre de sufragis obtinguts a tot el país. La Comissió Electoral s'hi pronunciarà aviat. — Fabra.

xes a l'enemic i sense conseqüències per a nosaltres.

Altres forces efectuaren un reconeixement en direcció al pont Alberdin, creuant-se amb les tropes enemigues intens troleig; tornant les nostres a llurs bases sense novetat, després d'aver completat la missió.

Apart d'alguns canons i petits focs de mort per Porcuna i Lopera, sense conseqüències, no s'ha registrat res de notable per aquest sector.
La caiguda de Terol ha produït molta alegria en aquest sector, i a totes les localitats d'aquests llocs onegen banderes i se celebren manifestacions de gran entusiasme.

En el Terol reconquistat

(Ve de la primera pàgina)

Tots els representants ciutats complimentaren el cap de l'Exèrcit de Levant, general Hernández Sarabia, i presentant-li la felicitació a les tropes del seu comandament pels èxits aconseguits.

LA FELICITACIO DEL PRESIDENT DEL TRIBUNAL SUPREM

La felicitació de la màxima representació del poder judicial, el president del Suprem, Mariano Gómez, és redactada en els termes següents: "Serviu-vos de visitar també el cap de les forces militars de Terol en nom d'aquest Tribunal Suprem i del seu president per tal d'expressar a ell i a l'oficialitat i tropes del seu comandament la més emocionada felicitació per l'heroisme i la disciplina que han patitzat en reconquistar per a la República aquesta terra que Terol ultrajada pels rebels i reintegrada pel valor dels nostres soldats a l'imperi soberà de la Constitució i de les Lleis."

ENTRE AHIR I AVUI

UNA ANECDOTA DELS PRIMERS TEMPS

En la conversa sostinguda pel general Hernández Sarabia i els seus vicaris, el magistrat senyor Granados posà de manifest l'enorme diferència que existeix entre la situació actual en plena fortalesa de l'Exèrcit Popular i els temps prèguts. Fa setze mesos, quan Hernández Sarabia era ministre de la Guerra, a presència del senyor Granados, uns diputats de Balears acudiren a demanar-li uns quatre-cents fusells i quatre metralladores per tal de defensar Mérida; i el ministre de la Guerra no els va poder respondre de moment, puix que creia que no quedava ni una sola arma ni al Ministeri ni als dipòsits d'armament, a pesar que havia suprimit aquests armaments en els serveis de rearguarda. I a la fi, es pogueren reunir cent fusells i una metralladora.

L'ORGANIZACIO DE LA JUSTICIA

Per tal de cooperar a l'organització que a la Justícia correspon, anaran els senyors Granados i Enjueto, ha arribat de Casp el personal necessari, aduït amb els seus catorze membres, que intervindrà en els primers casos que es plantegin davant del Tribunal Popular.

ELS DARRERS REDUCTES FACCIOSOS

LA DIPUTACIO, CONQUISTADA EL BANC D'ESPANYA, VOLTAT S'ATACA EL GOVERN CIVIL.

Les forces rebels a la ciutat, van perdent terreny. Es pot dir que es reduïen als edificis religiosos, des de les torres dels quals, com sempre, els facciosos tiregen.

Aquest matí s'ha conquistat per les nostres tropes l'edifici de la Diputació i hom té voltat el Banc d'Espanya i s'ataca pel carrer el Govern civil.

Casa a casa, les nostres tropes van reduint els reduttes feixistes.

Al migdia, l'aviació facciosa ha bombardejat alguns pobles de la nostra rearguarda, on per les necessitats de l'evacuació, s'acumulaven les persones civils pretes de Terol. Els nostres caces els ha sortit al pas, i fins ara es desconeix el resultat del combat.

En el moment que telegrafiem les nostres forces han tingut un nou avanç i es troben prop del Seminari. Així, en aquests moments —dies de la tarda—, no queden focs rebels més que en una quarta part del casell vell.

EL TINET CORONEL FONTANA HA ESTAT ASCENDIT

Al ministeri de Defensa Nacional han facilitat la nota següent: "El ministro de Defensa Nacional ha signat una ordre ascendint a coronel d'Infanteria el tinent coronel de l'esmentada arma, senyor Josep Fontana Palomo, que exercia el càrrec de segon cap de l'E. M. de l'Exèrcit de Terol."

DIUEN DE LONDRES...

LES FORCES DE LA REPUBLICA OCCUPEN TOTALMENT TEROL

Londres, 24. — Telegrafien de Madrid a l'Agència Reuter que les tropes republicanes espanyoles s'han apoderat definitivament de la totalitat dels reduttes facciosos de Terol. Per consegüent, tota la ciutat està ara a mans de les tropes governamentals. — Fabra.

200 presoners més que arriben a València

València, 24. — Aquest matí han arribat en diversos camions dos-cents presoners més de Terol. Tots ells són soldats de regiments destacats a Saragossa i Calatayud que foren enviats com a reforços pels facciosos a Terol.

ELS EVACUATS SERAN ESTATJATS A VALENCIA

València, 24. — Aquest matí l'alcalde ha rebut la visita del cap d'Evacuació que ha sol·licitat del senyor Torres la cessió de diversos edificis per a instal·lar-hi la població civil de Terol.

L'alcalde ha accedit a la petició i ha citat que habitarà una fiteca per tal que produïu pa exclusivament per als dits evacuats.

A Granada està terminantment prohibit parlar de la nostra victòria

Augmenten les detencions i afusellaments

Front d'Andalusia, 24. — Procedents de Granada han arribat a les nostres línies cinc evadits que confirmen la desmoralització que a la zona feixista ha produït la caiguda de Terol.

Be sap que la nostra victòria ha provocat el recrudescent de les detencions i afusellaments. Es registren tota mena de represalles en les quals es distingeixen especialment els turgants.

Les autoritats han fet públics seriosos advertiments, fixant pasquins en els tramvies, cafès i altres llocs públics, en els quals es recorda la prohibició, aduït als militars, de comentar altres notícies que les que es publicin amb caràcter oficial i que faciliti la premsa.

El poder i el prestigi del Govern són considerables i es pot dir que des de fa moltes generacions no hi havia hagut un Govern que comptés amb tant d'ajut popular com el Govern Negre-Prieto. Dir que l'Espanya republicana és bolchevissa, és cometre un error total. Amb tot, el Govern i el poble no es fan il·lusions sobre les dificultats en la tasca que els espera i a diferència de Franco no han propagat un optimisme il·lusionari. La consigna és encara dos anys de guerra. Així és el que es diu amb tota franquesa a l'Espanya governamental. — Fabra.

NI LA PREMSA DRETISTA FRANCESA CREU JA EN ELS COMUNICATS FACCIOSOS

París, 24. — La Premsa dretista demostra que ja no creu en els comunicats dels facciosos, perquè aquests es publica en breus línies i sense donar caràcter afirmatiu a llurs títols. No obstant, "L'Action Française" es manté intransigent, i no solament diu que Terol no ha caigut, sinó que els facciosos avancen. La base de totes aquestes informacions (rendicions) és una correspondència enviada "des del front de Terol" per un redactor del "Daily Mail", el qual assegura que ha parlat per "telegrafia sense fils" amb els defensors de Terol, els quals han comunicat a Aranda que no cal que es doni pressa, perquè els poden resistir tot el que vulguin. Malgrat aquestes informacions de la Premsa feixista, un diari ultradretista com "Le Petit Bleu" diu que "la viva reacció de les tropes republicanes en un sector en el qual Franco és disposat a iniciar una ofensiva, té molta importància". Prova, en primer lloc, que el valor militar de l'Exèrcit de Barcelona és igual al de les tropes de Franco, i prova també que la iniciativa de les operacions ja no està en mans de Franco. En fi, constitueix un element moral de notable importància. Aquest diari, que proclama la seva confiança en el triomf de Franco, diu que la presa de Terol "demostra que la decisió definitiva està molt lluny encara". L'artícle continua dient que Franco s'ha deixat immobilitzar davant Madrid i ara ha tornat a deixar-se immobilitzar davant l'ofensiva republicana.

UN ARTICLE D'ALBERT BAYET SOBRE LA PRESA DE TEROL

París, 24. — "L'Oeuvre" publica un article d'Albert Bayet, el destacat periodista radical-socialista. Bayet diu que la presa de Terol ve a desmentir d'una manera categòrica aquells que presentaven la República espanyola reduïda a una ofensiva sense esperances. Bayet destaca totes les informacions tendencioses de la premsa franquista francesa i anglesa, a desgrat de les declaracions que a aquestes mentides oposaven destacats polítics francesos i anglesos. Bayet posa així mateix de relleu el comunicat que Aranda publicà dilluns, en el qual assegurava que "dintre de 48 hores tot estaria acabat, i que no quedaria ni el record de l'amença contra Terol". Si el cap facciosa s'ha expressat d'aquesta manera, és perquè Franco volia salvar a tota costa Terol, amb un esforç del seu exèrcit, que ha fracassat rotundament. "Els republicans francesos saludem amb emoció el gran exemple que els homes de l'Espanya heroica donen al món, després de divuit mesos d'una lluita salvatge". Bayet diu que els republicans espanyols estan obligats a continuar la lluita, "magnífica, però atrot, perquè es troben davant d'un cos d'invasió italià i alemany, que a Londres s'assegura que anirà a retirar-se, i que encara és a Espanya, contra totes les normes del dret internacional i contra totes els compromisos internacionals". L'ultradretista expressa la seva ferma confiança en el triomf total i ràpid de la República espanyola, que salvarà, enssem que Espanya, la llibertat i la pau a tot el món.

Des de molts anys-diu--no hi havia hagut un Govern que tingués, com l'actual, el suport popular

Londres, 23. — Els esdeveniments militars a Espanya segueixen eridant l'atenció de la premsa londinenca. Sembla que l'ofensiva del Govern de la República ha modificat l'opinió que Franco podia vèncer. El redactor diplomàtic del "Manchester Guardian" escriu el següent:

"A Londres s'està inclinant a considerar la victòria de Terol com a més important del que podia semblar al començament. Potser les tropes governamentals no poden fer una ofensiva en un front extens, pel gran nombre d'artilleria, avions i municions que es necessiten. Però la batalla de Terol demostra que poden fer avanços limitats, però enèrgics. Els republicans tenen, a més l'avantatge de poder concentrar més fàcilment les forces que Franco. És, doncs, possible que siguin capaces de desballestar seriosament les operacions de Franco."

Segons informacions rebudes a Londres, la moral de les tropes governamentals és excel·lent. Les dificultats de la rearguarda són encara considerables, perquè el proveïment no està encara realitzat. Però la situació política és forta perquè el Govern compta amb l'ajut de tots els grups polítics. La classe mitjana, els comerciants i els petits propietaris són respectats. A les fàbriques es nota un desig de millorament i el personal dirigeix amb la disciplina dels obrers. L'Exèrcit augmenta el seu esperit tècnic, professional, patriòtic, i s'esborren les divergències polítiques per tal de fondre's en un organisme

A les quatre de la tarda Les forces de la República ocuparen el Govern Civil i l'Institut

Front de Levant, 24. — Cinc tardà. — Urgent. — De l'enviat especial de Febus. — Les tropes republicanes han ocupat a dos quarts de cinc de la tarda els edificis del Govern civil i de l'Institut de Segona Ensenyança.

ENTUSIASME A CARTAGENA

Cartagena, 24. — En aquesta ciutat ha causat immens entusiasme la presa de Terol per l'Exèrcit republicà. Les tropes de la guarnició han desfilar entre xardoroses visques a la República, a l'Exèrcit republicà i al Govern del Front Popular.

Molts edificis lliures domos i representants dels partits polítics, sindicals i organitzacions del Front Popular, felicitaren les autoritats, el cap de la Base Naval i el cap de la Flota. Els comissaris polítics han visitat les casernes i han pronunciat discursos en els quals han enalçat l'Exèrcit i el Govern republicà.

A Londres comencen d'obrir els ulls

Des de molts anys-diu--no hi havia hagut un Govern que tingués, com l'actual, el suport popular

Londres, 23. — Els esdeveniments militars a Espanya segueixen eridant l'atenció de la premsa londinenca. Sembla que l'ofensiva del Govern de la República ha modificat l'opinió que Franco podia vèncer. El redactor diplomàtic del "Manchester Guardian" escriu el següent:

"A Londres s'està inclinant a considerar la victòria de Terol com a més important del que podia semblar al començament. Potser les tropes governamentals no poden fer una ofensiva en un front extens, pel gran nombre d'artilleria, avions i municions que es necessiten. Però la batalla de Terol demostra que poden fer avanços limitats, però enèrgics. Els republicans tenen, a més l'avantatge de poder concentrar més fàcilment les forces que Franco. És, doncs, possible que siguin capaces de desballestar seriosament les operacions de Franco."

Segons informacions rebudes a Londres, la moral de les tropes governamentals és excel·lent. Les dificultats de la rearguarda són encara considerables, perquè el proveïment no està encara realitzat. Però la situació política és forta perquè el Govern compta amb l'ajut de tots els grups polítics. La classe mitjana, els comerciants i els petits propietaris són respectats. A les fàbriques es nota un desig de millorament i el personal dirigeix amb la disciplina dels obrers. L'Exèrcit augmenta el seu esperit tècnic, professional, patriòtic, i s'esborren les divergències polítiques per tal de fondre's en un organisme

Darrera hora

El dia d'ahir a Terol

"PACOS" :: EL CAP DELS FACCIOSOS ESTA ASSETJAT ALS SOTERRANIS DEL BANC D'ESPANYA :: NOU ULTIMATUM ALS QUE RESISTEIXEN :: FINS ARA S'HAN LLURAT 1.700 HOMES :: ARRIBA EL SENYOR AIGUADER :: HOM CREU QUE ELS NUCLIS DE REBELS SOLS PODRAN RESISTIR JA POQUES HORES

(D'uns dels nostres enviat especials)

Terol (10'30 nit). — La boira ha cobert Terol des de les primeres hores de la matinada. Cada vegada més espessa, durant llargues hores era impossible de distingir a deu passes cap contorn. El fred intens de la nit ha deixat àmples capes de gebrada que han dificultat, durant bona part de la jornada, el trànsit per determinats indrets. Malgrat totes aquestes inclemències, la incursió de noves tropes republicanes i els rellevaments no han cessat. A les vuit del matí, tot Terol estava pràcticament pres per l'Exèrcit popular. Només el Seminari i els reduttes individuals persistien en llur actitud suïcida.

A les vuit i minuts, des del Seminari han tornat a fer foc. Però ja no des de les finestres dels pisos alts, sinó des de la darrera planta, des dels pisos baixos, els assetjats han continuat fent foc de fusell i de metralladora, emprant bales d'una i alguna d'insubordinada. Els clàssics "pacos" sorgien de tant en tant. Quan

eren localitzats, molts d'aquells malvats — guàrdies civils en llur majoria — es presentaven "ingenuament" alceant el puny. En una cova ha estat descobert un reduït de capítols falangistes. Prop d'ells, munts d'insignes feixistes, banderes monàrquiques i estendards, que tuteaven dissimular els refugiats entre papers i escombries. Aquests capítols són els que descobriren després els caps importants.

N'hi ha als soterranis del Banc d'Espanya; però la majoria són al Seminari. Allí hi ha segurament el coronel Rey d'Hancourt, que és el cap militar de la plaça, lleonès de Muñoz Castellanos; l'alcalde facciosa, Josep Malesa; i el governador, Martí Martín. També és gairebé segur que els tristament cèlebres germans Pamplona, els caps de la Falange de Terol, són allí. Aquests germans són els que tingueren la "genial" idea de portar al Seminari bona part dels presos esquerres que hi havia a la presó, per tal d'aprofitar-los com a rebuscs.

Poc després ens hem assabentat que,

efectivament, al Seminari hi ha aquells caps facciosos, i que els presos polítics de què parlàvem els han col·locat al darrer pis de l'edifici per tal d'evitar els bombardeigs de l'aviació i els de la nostra artilleria.

Unes dones enlodades que eraven Terol en les primeres hores del matí, hem sentit com deien: — "Ay! Aquel maldito don Luis Alonso..."

Aviat hem sabut a quí es referien. Luis Alonso, professor de la Normal de Terol, cap tradicionalista de la comarca, era el fàctic organitzador dels afusellaments de gent del Front Popular. La seva odiosa figura era recordada en aquest matí trágic per aquelles mares i esposes d'esquerrans afusellats. Comprenem llur indignació.

El tal Alonso era el personatge més temut de Terol. Amb la seva cara de persona formal, delatada tota pel que ell creia sospitosos. I ningú dels qui van caure sota la seva delació va poder salvar la vida. Els nostres fills, els nostres marits...

I les pobres coves de Terol, abandonant les seves llars, demostraven ben vivament com sentien de deixar allà a aquell maldit.

Les coves de Terol, preparades i acondicionades durant més d'un any pels facciosos, representaven un nucli important de la resistència. Els seus passadissos, immenses galeries subterrànies amb sortides per llocs diferents, fan que encara en aquestes coves hi puguin córrer d'una banda a l'altra els facciosos. En la seva desesperació, els seus instints criminals els duïen a les més gran insensateses. Aquests són els "pacos" que durant la primera meitat de la jornada d'ahir han causat nombroses víctimes innocents sobre la població civil que evacuava les darreres cases.

Proseguïx l'evacuació de malalts. Avui, les nostres ambulàncies els han recollit des dels mateixos domicilis o a les coves.

El Comandament republicà ha disposat així: matí que fos transmès un nou ultimatum als rebels del Seminari, demostrant-los la inutilitat de la seva resistència. Aquesta nova prova d'humanitat, del nostre Exèrcit ha estat refusada pels caps traidors.

"Hauréu d'acabar amb els vostres que tenim tancats ací amb nosaltres" — han contestat; clínicament.

Fins a la cata, la policia ha descobert entre la població civil evacuada més d'un centenar d'elements feixistes greument compromesos en els excessos comesos pels dominadors de la ciutat durant el seu predomini.

A poder de les autoritats es troben ja els fitxers de les organitzacions feixistes, així com també una enorme quantitat de documents que donaran la clau de moltes arbitrarietats realitzades a Terol durant el terror rebel.

Es calcula el nombre de bitllets emesos pels facciosos. A les dependències del Govern general d'Aragó es van classificar les quantitats que es recullen, així com l'abundor de plata que els habitants de Terol tenien amagada per temor que els en despullessin els invasors.

Els bitllets són des d'una pesseta valor, passant pels de cinc, deu, vint, cinc, cinquanta, cent, cinc-cents, fins a mil, emissió llançada per a les ciutats i els pobles de la zona facciosa, molt recentment.

Des dels tancs cococats davant del Seminari ha pogut advertir-se que en l'empli edifici regna una confusió espantosa. Se senten crits d'auxili que surten dels pisos alts i que corresponen als presos portats allí com a rehenes. Entre aquests crits s'han sentit visques a la República. A les plantes baixes, entre malediccions i blasfèmies, han sonat també alguns trets i veus amenaçadores, sense dubte dels oficials, que tracten de contenir la sortida dels soldats de cupus que hi ha allí tancats, els quals, segons totes les notícies, pertanyen al Regiment de Girona, i són obligats a defensar l'empli edifici junt amb alguns números de la guàrdia civil i quasi una bandera de Falange.

Fins aquest instant, amb les dues companyies de metralladores i d'infanteria que ahir es rendiren, es calculen en més de 1.700 presoners els que s'han capturat i llurats a Terol. Entre els soldats figuren quasi completos els quadres de comandament.

A la una de la tarda ha arribat a Terol el ministre de Treball i Assistència Social, senyor Aiguader, amb alts funcionaris del seu Departament, per a organitzar degudament l'evacuació de la població civil. Poc després ha arribat el ministre de Defensa Nacional, acompanyat de l'Estat Major, el qual s'ha unit al senyor Aiguader. Junts, han visitat la ciutat i els punts estratègics; també han conegut amb nombrosos evacuats i amb els nostres soldats.

La tarda ha continuat entre la immensa boira que embolcalla la ciutat. Els símptomes de confusió advertits aquest matí al Seminari es confirmen amb l'arribada dels primers fugitius que han aconseguit escapar-se d'aquell infern.

Aquests fugitius són els que pronostiquen les poques hores que els rebels podran resistir allí, mancats d'aliments (quix que porten quatre dies sense menjar res), escaçant-los les municions per a totes les armes que manegen. Les bombes de mà ja no es produeixen. I aduït usen a la desesperada les insubornables, que, naturalment, no exploten. Les bombes útils sembla que solament es donen a la metralladora.

De la nostra banda ja no sona ni el sol tret. L'intercanvi d'aquestes línies, prop ja la nit, sembla tenir una contesta ben prevista. No pot oblidar-se que aquesta Nit de Nadal va a ésser-ho de debò per als soldats de la República i que amb el dia de demà començarà aquest darrer episodi de la reconquesta de la vella ciutat deler Amants.

LA TORNADA DE LA CELEBRE AVIADORA MARYSE HILZ

Saigon, 24. — L'aviadora Maryse Hilz ha emprès el vol a les 5'4 de la tarda (hora espanyola), en direcció a París. — Fabra.

MADRID